

LIPIDNI PROFIL U BOLESNIKA S REUMATOIDNIM ARTRITISOM

Daniela Marasović Krstulović^{1,2}, Klaudia Gadža², Dijana Perković^{1,2}

¹Zavod za reumatologiju i kliničku imunologiju, Klinika za unutarnje bolesti, Klinički bolnički centar Split, Split, Hrvatska

²Medicinski fakultet Sveučilišta u Splitu, Split, Hrvatska

Uvod. Kardiovaskularne (KV) bolesti su vodeći uzrok smrtnosti bolesnika s reumatoidnim artritisom (RA). Očekuje se da RA u aktivnoj fazi paradoksnog dovodi do nižih lipidnih razina, ali uz povećan KV rizik. Kontrolom bolesti raste razina serumskih lipida, a KV rizik opada.

Cilj. Istražiti lipidni profil bolesnika s RA u KBC-u Split te ispitati potencijalnu povezanost lipida s aktivnosti bolesti i funkcionalnim statusom bolesnika (lipidni paradoks).

Ispitanici i postupci. Retrospektivno istraživanje provedeno je analizom podataka 509 uzastopnih bolesnika s RA pregledanih od listopada 2021. do siječnja 2023. godine u poliklinici, dnevnoj bolnici i stacionaru Zavoda za reumatologiju KBC-a Split. Evidentirani su demografski podatci, upalni parametri, broj bolnih i otečenih zglobova, HAQ, DAS28 i vrijednosti lipida.

Rezultati. 509 ispitanika, 431 žena (85%), medijana dobi 63 godine (18 – 87), prosječnog HAQ-a 0,812 (0 – 2,6) i prosječnog DAS28 2,75 (0,21 – 6,11) imalo je većinom blagu onesposobljenost (HAQ<1) u 65,9%. U 487 bolesnika s dostupnim DAS28 (u remisiji 306 [62,8%], blaga aktivnost 93 [19,1%], umjerena aktivnost 55 [11,3%], visoka aktivnost 33 [6,8%]) utvrdili smo značajnu negativnu korelaciju između razine kolesterola i DAS28 ($r=-0,437$; $p<0,001$), značajnu negativnu korelaciju između razine LDL-a i DAS28 ($r=-0,363$; $p<0,002$) dok nismo utvrdili povezanosti HDL-a i triglicerida s parametrima aktivnosti i funkcije RA. Logističkom regresijom s kolesterolom kao zavisnom varijablom ($</ \geq 5$ mmol/L), a nezavisnim varijablama DAS28 i hipolipemicima utvrdili smo da je omjer izgleda 2,25 puta veći za normalan kolesterol kod visoke aktivnosti bolesti (OR 2,25, CI 1,6–3,2; $P<0001$) te 1,9 puta veći kod uzimanja hipolipemika (OR 1,9, CI 0,852–3,9; $P=0,068$).

Zaključak. S porastom aktivnosti bolesti pogoršava se funkcionalni status bolesnika, a razina ukupnog kolesterola, LDL-a i HDL-a u serumu opada. Budući da 80% naših bolesnika nije uzimalo hipolipemike, zaključujemo da je aktivnost reumatske bolesti imala bitan utjecaj na njihov lipidni profil.

Ključne riječi: reumatoidni artritis, lipidni paradoks, lipidni profil, kardiovaskularni rizik, upala, lipoproteini

Izjava o sukobu interesa: nema sukoba interesa